

2025-03-0303

li.remissvar@regeringskansliet.se
li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

LI2024/01709

Remiss av Transportstyrelsens rapport (TSG 2023-1619) om översyn av förarutbildningssystemet för behörighet B, LI2024/01709.

Svenska transportarbetareförbundet (härmed Transport) vill ge sina synpunkter på remiss av Transportstyrelsens rapport om översyn av förarutbildningssystemet för behörighet B.

Bakgrunden till remissen är att Transportstyrelsen konstaterar att andelen godkända förarprov, såväl kunskapsprov som körprov, under de senaste åren har sjunkit. Där blivande förare allt oftare kommer till provtillfället utan att vara tillräckligt förberedda, vilket resulterat i att de underkänns och behöver göra ett nytt prov.

Sammanfattning av remissen i korthet

Transportstyrelsen föreslår följande ändringar i förarutbildningssystemet:

- Blivande förare måste genomföra två utbildningstillfällen med särskild inriktning på vägledning på trafikskola innan förarprovet får genomföras.
 - Vägledningstillfällena är en del av utbildningen där den blivande föraren ska köra och visa vad den lärt sig samt reflektera över sitt lärande och sin förarkompetens i samtal med en trafiklärare. Vid vägledningstillfällena ska den blivande föraren få möjlighet att resonera kring nästa steg i utvecklingen och värdera sin egen förmåga. Vägledningstillfällena ska anordnas av godkända trafikskolor som har lämnat in en undervisningsplan för vägledningstillfällena.
 - Förare som tidigare haft svenskt B-körkort omfattas inte av kravet. Vägledning inom gymnasieskolans eller Försvarsmaktens förarutbildning behöver inte utformas enligt dessa bestämmelser.
 - Vägledningstillfällena ska vara 45–60 minuter och innehålla praktisk körning och samtal. Tid, omfattning, innehåll och genomförande av vägledning vid trafikskola bör preciseras genom Transportstyrelsens föreskrifter.
- Trafiklärare och utbildningsledare ska genomgå fortbildning för att ytterligare säkerställa att de har god kompetens.
- Dagens krav på introduktionsutbildning tas bort för både blivande förare och handledare.
- Blivande förare får information om förarutbildningen i samband med ansökan om körkortstillstånd. Därtill tillhandahålls informationsmaterial om privat övningskörning till blivande förare och handledare. Informationen tillhandahålls på olika språk.

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post	Hemsida
Box 714 101 33 Stockholm	Olof Palmes gata 31 111 22 Stockholm	010-480 30 00 (vxl)	transport@transport.se	www.transport.se

- Den som ska handleda privat övningskörning ska genomgå en handledarutbildning för att kunna godkännas som handledare.
- Det blir möjligt för en handledare att över tid övningsköra med fler blivande förare än idag.
- Vid underkänt körprov eller kunskapsprov måste den blivande föraren vänta två veckor innan denne får göra ett nytt prov av samma slag.
- Kunskapsprovets giltighetstid förlängs till ett år.
- Tillsynsmyndigheten får meddela föreläggande om organisatoriska brister upptäcks i tillsynen av förarprovningen.

Transportstyrelsen föreslår även att Skolverket får i uppdrag att ta fram en kurs i trafik kunskap inom Komvux med fokus på språklig förståelse och termer som behövs för att förstå och kunna ta till sig förarutbildningen.

Vidare beskriver förslaget att en obligatorisk väntetid efter underkänt prov tydliggör att den som underkänts vid prov behöver utbilda sig mer innan det är dags för ett nytt prov. Det väntas leda till att fler kommer till provet när de verkligen är färdigutbildade och att fler utbildar sig mer mellan proven. I förlängningen bidrar det till ett minskat tryck på förarprovningen och att fler provtider blir tillgängliga för de som verkligen är redo.

Transports synpunkter

Transport välkomnar förslagen och tycker det är bra att Transportstyrelsen försöker minska antalet prov som görs av blivande förare.

Transport organiserar en rad olika branscher och yrkesområden, inom framför allt transportnäringen. Körkort är den största förutsättningen för att våra medlemmar ska kunna genomföra sina jobb. För oss är det viktigt att de som vill bli yrkesförare också har rätt förutsättningar för att bli det. Det är bra att man vill ta körkort och visar ett högt engagemang för det. Samtidigt ska inte trafiksäkerheten på vägarna tummas

Vi tycker samtidigt att erhållandet av ett körkort inte ska bli en klassfråga. Det ska fortsatt finnas möjlighet att få köra privat. Därför är det bra med förslaget att en handledare över tid får övningsköra med fler blivande förare än idag. Vi håller med Transportstyrelsen att det kommer att skapa bättre möjligheter till privat mängdträning. Vi vill dock betona att det inte blir till "ett yrke" och en slags "svart verksamhet" för den privata handledaren. Det bör finnas ett max tak. Vårt förslag är att det under en löpande period på 12 månader inte är fler än fem blivande förare som den privata handledaren handleder.

Det är tydligt på den utvärdering som Transportstyrelsen presenterar att dem två största orsakerna till att många inte klarar av proven är möjligheten till mängdträning, där körlektionerna på trafikskola allt som ofta är dyra, och bristen på studievana i kombination med att man också är nervös vid uppkörningen. Därför tror Transport att förslaget om vägledningsträffarna inte kommer att ha särskild stor effekt på att minska just mängden prov som görs. Incitamenten att ta körkortet "snabbt" och "smärtfritt" kommer fortsatt finnas där. Det finns en risk för att det blir ytterligare ett krav i mängden krav och utbildningar som redan finns. I stället bör förslagen inrikta sig på att skapa just bättre förutsättningar till mängdträning för alla.

Vår uppfattning är att det med allt fler tröskelkrav, såsom det är nu, inte är så konstigt att antalet prov också har ökat. Det facto att kunskapsprovet enbart har varit giltigt i sex månader hittills, gör att många fått göra om provet efter utgången prov. Vilket i sig ökar mängden prov som varje enskild individ måste göra. Därför tycker vi att förslaget om att förlänga kunskapsprovets giltighetstid till ett år är bra.

Förslaget om att den blivande föraren måste vänta i två veckor innan denne får göra ett nytt prov av samma slag, vid underkänt prov, är bra. Dock tycker Transport att den regeln inte ska gälla för de som går gymnasieskola eller Komvux.

Det är tydligt att de som läser på andra språk än engelska och svenska har svårigheter att hitta rätt material på deras eget språk. Vi önskar att det blir enklare för dem att erhålla detta material och att kunna studera på det språk som de vill, än det är i dag.

Vi hade även önskat en bredare utvärdering och översyn av Trafikverkets bedömningar och kriterier kopplat till likvärdighet och rättsosäkerhet. Det är viktigt att Trafikverkets bedömningar är lika i hela landet och att det inte finns någon godtycklighet i deras bedömningar.

Stockholm den 03 mars 2025

SVENSKA TRANSPORTARBETAREFÖRBUNDET

Tommy Wreeth
Förbundsordförande

Sirin Celik
Föredragande